

bevel om deze pas gereed zijnde bouwwerken onmiddellijk te sloopen (1640). Het toenmalige opperhoofd Caron (door den heer van Hirado heimelijk gewaarschuwd) stemde hierin onmiddellijk en zonder voorbehoud toe, redde dus den toestand voor de Compagnie en voorkwam een gewapende overval op factorij en schepen door de reeds geconcentreerde troepenmacht.

Toch waren ook na afbraak van dit nieuwe „kantoor” nog genoeg andere overblijfselen uit 's Compagnie's tijd op het eilandje „Hirado”, dat bij het meest westelijk gedeelte van Kyūshū in het zuiden van straat „Tsushima” tusschen Japan en Korea ligt. Grootendeels echter zijn die door een brand, in 1906 vernield. Een foto en prentkaart, gekozen uit een aantal, die de stamhouder van de daimyōs van Hirado, Graaf Matsuura, aan schrijver dezès aanbood, zijn hierbij afgebeeld n.l. 1e. de haveningang bij Kawauchi no ura (afb. 2) en een prentkaart van het omstreeks 1782 bij de voormalige factorij opgevischte steenen anker (afb. 3).

Dit zijn, behalve een steenen muur, 2 putten, benevens de uitgebreide historische verzamelingen van graaf Matsuura en die van eenige particulieren, de voornaamste Hollandsche herinneringen aan den bloeitijd van dit nu zoo afgelegene oord, hetwelk alleen door zeer ongeregelde bootverbinding van uit Sasebo of Hinoura te bereiken is. Feodale gebruiken zijn er nog in eere, zooals duidelijk blijkt, als onze gezanten eens een bezoek aan het eiland brengen en de bevolking uitloopt om de vertegenwoordigers der oude vrienden van hun Heer te begroeten.

Het moet dus aan het beleid der toenmalige opperhoofden uit die jaren (1634—'41) worden toegeschreven, dat de Hollandsche handel de kritieke periode van sluiting des lands overleefde en gehandhaafd bleef. Behalve de goede verstandhouding met de plaatselijke daimyōs hebben ze steeds de gunstige gezindheid gezocht van de bij hun aankomst pas gevestigde macht der Tokugawas.

De Portugeezen hebben voor hun missie o.a. aansluiting gezocht bij de tegenstanders van dat regime, n.l. Hideyori en de zijnen, die tot aan hun vernietiging in 1616 te Ōsaka gevestigd waren; ze hebben tevens door dit weifelen als anderszins de verdenking versterkt, dat zij politieke bijoogmerken hadden. Daarentegen heeft de Nederlandsche Compagnie, sinds de vestiging in Japan, zich steeds absoluut loyaal gedragen tegenover de bestaande Shōgunale regeering. Zij heeft deze door onderricht in allerlei (b.v. door het zenden van artillerie-instructeurs en zelfs door feitelijken bijstand met eigen geschut) geholpen tijdens den Shimabara-opstand van 1637. Zij heeft de vriendschap en de gunst van het gouvernement te Yedo aangeweekt door passende en welgevallige geschenken. Ze had het succes deze aanvaard en gewaardeerd te zien en als blijvende gedenkteekenen plaatste het Shōgunhuis ze bij de groote monumenten, die ze destijds (na 1636) voor de, kort na de overwinning van Osaka in 1616 overleden